

OPPILAAKSIOTON PERIAATTEET OPPIVELVOLLISTEN OSALTA RANTASALMEN KUNNASSA 1.1.2018-

1. Taustaa

1.1. Oppilaaksi ottaminen ja opetusvelvollisuus perusopetuslaissa

Perusopetuslain 21.8.1998/628 4§ (muutettu 23.12.1999/1288) määrää kunnan velvollisuudesta järjestää perusopetusta ja esiopetusta seuraavasti:

”Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamisvuonna esiopetusta 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka 27 §:n mukaisesti aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin.”

25§ määrittelee oppivelvollisuuden seuraavasti:

”Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta. Oppivelvollisuus päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 10 vuotta.

Jos perusopetukselle säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa, alkaa oppivelvollisuus vuotta 1 momentissa säädettyä aikaisemmin ja kestää 11 vuotta.”

27§ mukaan ”lapsella on oikeus aloittaa perusopetus vuotta säädettyä aikaisemmin, jos lapsella psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella on edellytykset suoriutua opiskelusta. Opetuksen järjestäjä voi mainittujen selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin.”

1.2.Lähikouluperiaate perusopetuslaissa

Perusopetuslain 6§ määrää oppilaan koulupaikan määräytymisestä seuraavasti:

”Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää päivähoitopalveluita. [\(23.12.1999/1288\)](#)

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämipaikaksi osoittaa myös

vastaavat edellytykset täyttävä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu päivähoitopaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämipaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa. ([23.12.1999/1288](#))

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää.”

1.3. Lähikouluperiaate kunnan hallintosäännössä

Rantasalmen kunnan hallintosäännön 1.8.2017 25§ mukaan palvelulautakunta päättää oppilaaksi ottamisen perusteista sekä periaatteista perusopetukseen tulevan tai perusopetuksessa olevan oppilaan opetuksen järjestämipaikan osoittamisesta tai vaihtamisesta. 30§ mukaan sivistysjohtaja määrittelee oppilaan lähikoulun ja päättää esiopetuksen ja peruskoulun oppilaaksi ottamisesta ja koulupaikasta lautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaan.

2. Oppilaaksi ottaminen

Oppilaaksi ottaminen tarkoittaa

- lähikoulun osoittamista kunnan alueella asuvalle oppivelvolliselle tai
- oppivelvollisen ottamista tai osoittamista hakemuksen perusteella muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun.

Oppilaaksiottopäätöksen tekee sivistysjohtaja ja se tehdään seuraavissa tilanteissa:

- ensimmäiselle vuosiluokalle tullessa
- oppivelvollisen muuttaessa kesken lukuvuoden Rantasalmelle tai Rantasalmen sisällä

Päätökseen, joka koskee oppilaaksi ottamista, saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään. (Perusopetuslaki 42§ muutettu 7.8.2015/959)

3. Lähikoulun määräytyminen Rantasalmella

Rantasalmen kunnassa oppilaalle voidaan päättää lähikouluksi Rantasalon koulu tai Tuusmäen koulu (0.-6. luokat). Peruskoulun yläluokat (7.-9.) suoritetaan aina Rantasalon koulussa. Oppilaan lähikoulu on se, johon on lyhyempi koulumatka siitä osoitteesta, jossa lapsi on väestörekisterin

mukaan kirjoilla. Kuntalaiset ja kuntaan muuttavat voivat selvittää lapsen lähikoulun internetin reittipalvelun kautta (kotiosoite->koulun osoite) tai ottamalla yhteyttä koulutoimistoon.

Lähikouluperiaatteesta voidaan poiketa

- erityisopetuksen, oppilashuollollisen tai vastaavan syyn ja sen toteamisen huoltajan ja koulun lausunnon perusteella
- mikäli huoltaja hakee koulupaikkaa muusta kuin lähikoulusta. Tällöin pääsääntöisesti huoltaja vastaa koulumatkasta aiheutuvista kustannuksista.

Yllä mainitun perusteen lisäksi päätöksessä voidaan huomioida opetuksen käytännön järjestelyihin liittyvät tekijät kuten ryhmäkoot, opetustilojen riittävyys ja muut opetukselliset perusteet.